

Resultaterne viser, at proteinindholdet kan reduceres i drægtighedsperioden. Foto: Heidi Mai-Lis Andersen.

Medregn grovfoderet i din foderplan

Grovfoder: Gode resultater med grovfoder og reduceret proteinindhold i kraftfoderet til drægtige søer.

Konklusion

- Resultater fra praktisk demonstration underbygger resultaterne fra AU. Proteinindholdet i drægtighedsfoderet kan reduceres under gældende standard, og grovfoderet kan dække en væsentlig del af proteinbehovet uden det går ud over produktionsresultaterne. Ud fra en miljømæssig vinkel, er det vigtigt, at proteinbidraget fra grovfoder medregnes i foderblanding, så man undgår overforsyning.

Af Heidi Mai-Lis Andersen, hmla@icoel.dk & Lene Thomsen, leth@frilandsdyr.dk

Fodring i drægtighedsperioden med grovfoder og et lavere proteinindhold i kraftfoderet har vist gode produktionsresultater både i forsøg på Aarhus Universitet (AU), og nu også under praktiske forhold på to demonstrationsbesætninger.

I den praktiske afprøvning blev fodertildelingen i drægtighedsperioden registreret, og kuld- og huldresultater fra faremarken blev indsamlet. I den ene demonstrationsbesætning blev lucernepulp og gulerødder anvendt som grovfoder. Lucernepulp er et restprodukt fra produktionen af grønt protein. Det anvendes dog normalt ikke til grise, derfor blev der i demonstration også fokuseret på ædelyst og kvalitet af lucernepulp.

Foderstrategier benyttet i forsøg og på demonstrationsbesætninger

Forsøget på AU sammenlignede to kraftfoderblandinger med henholdsvis 62 og 75 gram st. ford. råprotein pr. FEso. Derudover optog de cirka 30 gram st. ford. råpro-

tein pr. dag via grovfoderet. Svarende til et optag pr. so på henholdsvis 270 og 325 gram st. ford. råprotein pr. dag.

I demonstrationsbesætningerne var st. ford. råprotein i kraftfoderet henholdsvis 58,3 gram og 67,5 pr. FEso for henholdsvis besætning 1 og 2, så lidt under og lidt over lavproteinblandingen anvendt på AU. På besætningerne fik søerne en stor andel grovfoder, og det udgjorde 62 procent og 26 procent af total tildelt råprotein for henholdsvis besætning 1 og 2. Som det fremgår af tabel 1, betød det, at samlet set lå st. ford. råprotein pr. dag lidt lavere på besætning 1 end AU's lavprotein-gruppe. Mens det på besætning 2, blev vurderet, at det samlede indhold lå over, men proteinfordøjeligheden af lucernepulp og gulerødder er ikke kendt.

Resultater fra praksis bakker op om forsøg

Søerne på de to besætninger fik i gennemsnit 16,0 og 15,1 levendefødte pr. kuld og fravænnede henholdsvis 13,4 og 13,8 grise pr. kuld. Fravænned i praksis på lavprotein er således lidt højere end resultaterne fra AU, hvor der blev fravænned 13,3 pr. kuld ved begge protein niveau, og lidt højere end landsgennemsnittet i 2021, der var på 12,8 fravænned pr. kuld.

I besætning 1, blev grisene vejede ved fødsel, og den gennemsnitlige fødselsvægt var 1.540 gram. Dette er 300-400 gram lavere end fødselsvægtene, der blev fundet på AU for begge protein-niveauer. Ved fravænned (dag 49) vejede grisene i besætning 1 i gennemsnit 13,8 kilo mod 19,4 kilo i forsøget på AU. Fravænningsvægten i forsøget på AU var væsentligt højere end det, der normalt ses i praksis (14,2 -14,9 kilo), og antages blandt andet at hænge sammen med, at pattegrisene blev fodret direkte i smågrisehulen, hvor pattegrisene tog ekstra fra i forhold til fodring i folden. I besætning 2, blev grisene fravænned ved 10 uger, hvor gennemsnitsvægten var 27,3 kilo.

Huldvurderinger viste et ens-

niveau mellem de to demonstrationsbesætninger. I gennemsnit lå vurderingen på 2,6 på dag 20 i laktationen og faldt frem til dag 40 med 0,1 score.

Proteinindhold i grovfoderet bør indregnes i foderblandingen

Resultaterne viser, at grovfoderet kan udgøre en stor andel af foderblandingen. Det er vigtigt at proteinindholdet i grovfoderet indregnes i foderblandingen, for at undgå overforsyning og dermed øget N-tab. Nye resultater fra AU

viser, at fordøjeligheden af ensilage er højere end de 53 procent, som fremgår af fodermiddeltabelen, og dermed bidrager det med mere, end vi umiddelbart har antaget. Samtidig er grovfoder godt ud fra et velfærds synspunkt, da det øger mæthedfølelsen og dæmper aggressioner hos de drægtige dyr.

Erfaringer med lucernepulp som grovfoder

Lucernepulp er kompakt, og besætningen anvendte en fuldfoderblander til at løsne det og blande

Fakta

- Besætning 1: 58,3 g st. ford. råprotein i kraftfoderet pr. FEso, grovfoder: 7,3 kg kløvergræsensilage pr. dag
- Besætning 2: 67,5 g st. ford. råprotein pr. FEso, grovfoder: 2,1 kg lucernepulp og 2,1 kg gulerødder pr. dag.

det med gulerødder inden udfodring. Pulpens snitlængde er meget kort (under 3 centimeter), og grovfoderet blev tildelt i langtrug. Søerne åd gerne grovfoderet og kom hurtigt til truet ved udfodring. En time efter udfodring, var hovedparten af gulerødderne væk, mens der stadig var et par spandfulde pulp i truet. Det blev vurderet, at disse var ædt op inden næste udfodring. Pulpene havde en frisk syrlig sød duft. Den indeholdt 0,13 FEso pr. kilo, med et råprotein indhold på 341 gram pr. FEso. og en tørstofprocent på 35,4 procent.

Artiklen er udarbejdet i projektet WI-FI, som er støttet af Organic RDD-programmet (som koordineres af ICROFS) og SAF.

Tildelt foder i drægtighedsmarken, gennemsnit pr. so pr. dag

	Besætning 1				Besætning 2			
	FEso	Råprotein g	St. Ford. Råprotein, g	St. ford. lysin, g	FEso	Råprotein g	St. Ford. Råprotein g	St. ford. lysin, g
Kraftfoder	2,00	152	116	4,33	3,79	323	256	9,77
Grovfoder*	0,86	253	134**	***	0,45	116	***	***
Total	2,86	405	250		4,24	439		

*Besætning 1: kløvergræsensilage, Besætning 2: lucernepulp og gulerødder

Fordøjeligheden sat til 53% jf. fodermiddeltabelen, * fordøjeligheden ukendt

REDUCER MANUEL VASKETID MED OP TIL 80%

Arbejdskraft er blevet en mangelvare, men med X100 vaskerobot kan du udnytte tiden mere effektivt og opnå bedre og mere skånsomt arbejdsmiljø for dig og dine medarbejdere.

Morten Gramstrup

Kundekonsulent i Danmark

Tlf.: 29 60 01 04

Mail: mg@washpower.com